

L'ECONOMIA SOCIAL EN ACCIÓ · EN PORTADA

ENTREVISTA AMB JUAN JULIÁ IGUAL, PRESIDENT DE LA XARXA ENUIES (CIRIEC-ESPANYA) I DE LA COMISSIÓ DE COOPERATIVES I ALTRES EMPRESES D'ECONOMIA SOCIAL DE L'AECA

Juan Francisco Juliá Igual (València, 1955), enginyer agrònom, catedràtic d'Universitat, és Director del Centre d'Investigació i Especialització de Gestió d'Empreses (CEGEA) de la Universitat Politècnica de València (UPV), del qual va ser un dels seus fundadors, i que és considerat el centre líder en el sistema universitari espanyol en investigació i formació en associacionisme agroalimentari. En 2003 va ser elegit president de la Xarxa Espanyola Interuniversitària de Centres i Instituts d'Investigació en Economia Social (ENUIES), pertanyent a CIRIEC-España, i en 2020 va protagonitzar la renovació de la Comissió de Cooperatives i altres empreses de l'Economia Social de l'AECA. De tot això ens parla en la present entrevista.

“El balanç de la Xarxa ENUIES no pot ser més positiu, ja que ha sigut un instrument eficaç per a compartir treballs i relacionar-nos. Des d'ella i en el si de CIRIEC-Espanya s'han vingut organitzant activitats que han contribuït de manera clara a impulsar la investigació a Espanya en Economia Social, i a dotar-la d'una major visibilitat i reconeixement”.

-Estimat Juan Juliá, felicitats per la seua trajectòria i per l'èxit de les activitats que desenvolupa des de la Xarxa ENUIES, de CIRIEC-Espanya, i ara també des de la recentment renovada Comissió de Cooperatives i altres Empreses d'Economia Social de l'AECA – Associació Espanyola de Comptabilitat i Administració d'Empreses. Si li sembla, comencem per la Xarxa ENUIES. Aquesta Xarxa es va crear a principis dels anys 2000 per a estrényer llaços entre les diferents estructures universitàries d'investigació en economia social existents en les universitats espanyoles, i baix el paraigua de CIRIEC-Espanya. Quin balanç realitza vosté de l'activitat de la Xarxa ENUIES en aquests anys?

-El primer, gràcies per les seues amables i considerades paraules sobre el treball de la Xarxa ENUIES i en particular per la referència a la nostra trajectòria. En efecte, la Xarxa es va crear com una iniciativa d'una dotzena d'universitats espanyoles que l'any 2003 comptaven amb diferents estructures acadèmiques centrades en l'estudi de l'economia social i el cooperativisme, i que agrupaven un bon nombre d'investigadors, que en la seua pràctica totalitat -donat el seu camp d'estudi- eren ja socis de CIRIEC-Espanya. Per això es va sol·licitar que ENUIES es conformara com una Xarxa adscrita a aquesta associació de finalitat científica que és CIRIEC, i que integra a la pràctica totalitat d'investigadors que des de les universitats espanyoles treballen en temes d'economia social.

En aquest sentit, el balanç no pot ser més positiu, ja que la Xarxa ha sigut un instrument eficaç per a compartir treballs i relacionar-nos. Des d'ella, i en el si de CIRIEC-Espanya, s'han vingut organitzant Jornades Nacionals d'Investigadors de la Xarxa, que han contribuït de manera clara a impulsar la investigació a Espanya en Economia Social, i a dotar-la d'una major visibilitat i reconeixement.

No és casual que, en la Comissió de Cooperatives i altres Empreses d'Economia Social de l'AECA, recentment renovada, la major part d'experts que formen

part dels seus tres grups de treball siguen al mateix temps membres de CIRIEC-Espanya, i desenvolupen el seu treball en diferents centres i instituts d'investigació de diferents universitats espanyoles que formen part de la Xarxa ENUIES.

-Entre les activitats recents de la Xarxa ENUIES destaca la celebració, des de 2020, de la Setmana Universitària de l'Economia Social. En la seua segona edició, de març de 2021, segons les nostres dades aquesta Setmana Universitària es va concretar en 127 activitats en una trentena d'universitats, amb una participació estimada de més de 5.000 persones. Quina valoració realitza vosté d'aquesta iniciativa?

-La veritat és que en la Xarxa des dels seus inicis hem tingut la sort de comptar amb dos joves professors universitaris com a coordinadors d'aquesta, que han posat la màxima tenacitat i il·lusió a desenvolupar les diferents activitats que ha vingut organitzant la Xarxa ENUIES. En els primers anys va ser el Professor Gabriel García, de la Universitat Politècnica de València, el nostre actual Secretari General de CIRIEC-Espanya, qui podem considerar una vertadera ànima màter de les Jornades d'investigadors, i des de fa dos anys el professor Millán Díaz, de la Universitat de Saragossa, actual coordinador de la Xarxa amb el qual plantegem aquesta important i oportuna iniciativa de la Setmana Universitària de l'Economia Social. Aquesta ja es troba en la seua segona edició i, com es pot comprovar pel nombre d'activitats i de participants, ha sigut tot un èxit en la seua convocatòria. De fet, la Setmana Universitària està contribuint de manera decisiva a donar a conèixer i a valorar millor el paper de les diferents formes de l'economia social entre els joves universitaris. Ens ompli d'orgull que aquesta siga una activitat pionera entre les universitats europees, i que haja sigut impulsada des de la Xarxa i CIRIEC-Espanya, i vull agrair i molt l'enorme suport i acolliment per part de CEPES, com la màxima organització re-

“Ens ompli d'orgull que la Setmana Universitària de l'Economia Social siga una activitat pionera entre les universitats europees i que haja sigut impulsada des de la Xarxa ENUIES i CIRIEC-Espanya, i vull agrair i molt l'enorme suport i acolliment per part de CEPES, com la màxima organització representativa de l'Economia Social a Espanya, i d'igual forma també el suport del Ministeri de Treball i Economia Social”.

presentativa de l'Economia Social a Espanya. D'igual forma agraiïsc també el suport del Ministeri de Treball i Economia Social, qui per mitjà de la Direcció General del Treball Autònom, Economia Social i RSE va voler participar en algunes de les activitats, en concret en el webinar sobre el Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència que organitzarem enguany com a tancament de la segona edició de la Setmana Universitària de l'Economia Social, en col·laboració amb l'AECA i una vegada més amb CEPES, amb un magnífic acolliment.

-Vosté va ser també impulsor, al costat de CIRIEC-Espanya, del Directori d'Investigadors en Economia Social. El CIRIEC va estrenar l'any passat el seu primer Directori en línia, que reflecteix un cens de al voltant de 600 investigadors en l'actualitat. Què opina del col·lectiu investigador en Economia Social a Espanya?

-Sens dubte, no puc deixar de recordar quan l'any 1993 juntament amb el nostre benvolgut amic el professor Carlos García-Gutiérrez, de la Universitat Complutense de Madrid, coordinarem per encàrrec de CIRIEC l'elaboració del primer Directori d'Investigadors en Economia Social a Espanya. En aqueixa edició a penes se superaven els dos-cents investigadors. Hui veiem amb satisfacció que aqueixa xifra s'ha triplicat en menys de quatre dècades, la qual cosa denota el progrés i l'interés per l'Economia Social i sens dubte l'excel·lent treball realitzat per aquells investigadors i els que han vist sumant-se a donar a conèixer millor aquesta importantíssima realitat, que és hui l'Economia Social.

-Recentment ha protagonitzat vosté la refundació de la Comissió de Cooperatives i altres Empreses d'Economia Social de l'AECA. Per què és tan important aquesta Comissió i quins són els seus orígens?

-L'AECA és una important associació, que agrupa més de 4.000 socis entre professionals i professors universitaris experts en comptabilitat i administració d'empreses, a la qual m'honre a pertànyer des de mitjan dels anys huitanta. En aquells dies estava presidida pel nostre admirat i enyorat professor José Barea, qui com saben ha sigut durant molts anys, fins a la seua trista pèrdua, el President de la Comissió Científica de CIRIEC-Espanya. Per això és fàcil entendre que des de fa dècades existira en l'AECA una Comissió de Cooperatives, que vull recordar ha sigut dirigida pel Professor Ricardo Server, qui al costat del professor Fernando Polo com a Secretari i els experts que els van acompanyar han fet una excel·lent labor, elaborant diferents documents de gran interès per a aquestes empreses, centrant-se especialment en els problemes d'adaptació a les normes comptables d'aquestes societats, que com és sabut compten amb un marc substantiu regulador propi.

En l'actualitat, aquesta Comissió s'ha renovat i continuarà l'excel·lent treball iniciat per ells, ampliant el seu camp d'interés a temes relacionats amb la direcció d'aquestes empreses i els processos de transició digital, per al que la Comissió s'ha configurat amb tres grups de treball, que coordinen la Professora Rosalía Alfonso, de la Universitat de Múrcia (Grup de Direcció), el Professor Ricardo Palomo, de la Universitat CEU San Pablo de Madrid (Grup de Transició Digital) i finalment el Professor Fernando Polo (Grup de Comptabilitat). Als tres, que per cert són socis de CIRIEC-Espanya i col·laboradors en la Xarxa ENUIES, vull agrair-los la seua disposició en acceptar la invi-

tació que els vaig fer en fer-me càrrec de la Presidència d'aquesta Comissió d'AECA.

-Concretament, quins treballs es marca com a objectius aquesta Comissió per als pròxims mesos a través dels seus grups de treball?

-La Comissió agrupa actualment uns quaranta experts. D'ells, una bona part són procedents del món universitari (de quinze universitats espanyoles), que s'han incorporat en algun dels tres grups de treball que hem esmentat, des d'on treballen en l'elaboració de documents, notes i opinions emeses, sobre temes d'interès per a les empreses de l'Economia Social, que posteriorment després de l'aprovació per la Comissió s'editen per l'AECA.

Per esmentar tan sols alguns d'ells: en el grup de Direcció s'està treballant en l'elaboració de propostes d'unificació normativa en matèria de responsabilitats dels socis i rectors de les empreses cooperatives; també en l'anomenada regla de Minimis, tan important en relació amb la recepció dels Fons Europeus. També es treballa en matèria d'igualtat retributiva entre homes i dones en cooperatives i altres empreses d'economia social. I ja dins del cooperativisme agroalimentari, s'està analitzant el tractament que se li dona dins de la nova Llei de la Cadena Alimentària.

En el grup de Comptabilitat, destacar els treballs sobre l'obligatorietat de l'Estat d'Informació no Fi-

nancera en les Empreses de l'Economia Social; bones pràctiques en la gestió de capital en les societats cooperatives, i identificació de la cooperativa adquirent en una combinació de negocis entre cooperatives.

I ja finalment, en el Grup de Transició Digital, entre altres podem destacar l'anàlisi i valoració de l'impacte de la transformació digital en les cooperatives i altres empreses d'economia social.

Com es pot veure, es tracta d'una molt extensa i important agenda de treball en cadascun dels tres Grups.

-Centrant-nos ara en la Comunitat Valenciana, vosté va ser impulsor en els anys 80, al costat d'una sèrie de professors, del Centre d'Investigació en Gestió d'Empreses (CEGEA) de la Universitat Politècnica de València. Amb una trajectòria de prop de 40 anys, CEGEA destaca, entre altres, pel Màster en Direcció de Cooperatives Agroalimentàries (MBA), que ja va per la seua 36a edició. Què destacaria vosté d'aquest Màster i d'altres ofertes formatives i d'investigació del CEGEA?

-CEGEA és un centre d'investigació que es crea formalment a la Universitat Politècnica de València com una estructura pròpia d'investigació a la fi dels noranta. Però ja anteriorment, des de finals dels anys setanta, en el si del Departament d'Economia de l'Empresa Agrària de l'Escola d'Agrònoms, dirigit pel professor Vicente Caballer, es venien desenvolupant

“Afortunadamente, és ben clar l'enorme progrés que ha experimentat l'Economia Social a Espanya. Les xifres sens dubte ho testimonien, però fins i tot sent importants ho és més la capacitat de transformació i resiliència que ha vingut demostrant al llarg de les últimes dècades i especialment després de processos de crisis”.

activitats de formació i estudi molt centrades en el món del cooperativisme agroalimentari, que tenien a més els seus antecedents en els cursos de Cooperació promoguts a mitjans dels setanta pel professor Juan José Sanz Jarque.

De fet, ja a mitjan dels anys huitanta iniciem el Màster en Direcció de Cooperatives Agroalimentàries, animats per l'inestimable suport de Lluís Font de Mora, Conseller d'Agricultura, i sens dubte un dels millors i més entusiastes defensors de la nostra agricultura i cooperativisme. Aquest programa s'ha vingut desenvolupant des de llavors i sense interrupció, any rere any, superant en aquest moment les 35 edicions. Això ens converteix en el Centre universitari amb el programa més consolidat i reconegut en aquest camp dins del sistema universitari espanyol.

La labor de formació del CEGEA, durant tants anys, unida a la multitud d'estudis desenvolupats per a les administracions i algunes de les principals cooperatives agràries espanyoles, han valgut perquè CEGEA ja fora reconegut com el centre líder en l'estudi i formació en cooperativisme agrari en el Llibre blanc de l'Economia Social a Espanya, i actualment siga considerat un referent en la matèria.

-Professor Juliá, permeta'm que li pregunte per les seues perspectives en relació amb el seu sector objecte d'estudi: el cooperativisme i l'economia social. En el context actual, tan complicat, i en el qual les empreses d'economia social han destacat per la seua capacitat de resposta, adaptació i solidaritat creu vosté que l'economia social està te-

nint el reconeixement i el suport adequat per part de les administracions públiques?

-Afortunadament, és ben clar l'enorme progrés que ha experimentat l'Economia Social a Espanya. Les xifres sens dubte ho testimonien, però fins i tot sent importants ho és més la capacitat de transformació i resiliència que ha vingut demostrant al llarg de les últimes dècades, i especialment després de processos de crisis.

D'altra banda, és cert que ha avançat i molt el reconeixement de l'Economia Social, i també el seu reconeixement social, en el que em permet assenyalar que en alguna cosa hem contribuït les professores i professors universitaris que ens venim dedicant a això, i que sempre és veritat i vull agrair-ho i assenyalar-ho, hem trobat suport, col·laboració i diria que molt d'afecte de les empreses i persones que conformen aquest sector. En el nostre propi àmbit, l'universitari, per desgràcia a vegades aquest reconeixement ha costat, i al meu entendre no sempre en la nostra història ha rebut el suport que mereix per desconeixement, la qual cosa ha dificultat injustament el progrés en la seua carrera acadèmica d'alguns professors i professores, fins que aquest camp d'estudi ha sigut ben entès i valorat.

La veritat és que en aquest punt el paper d'institucions com CIRIEC-Espanya, baix l'encertada Presidència durant tants anys de José Luis Monzón, i ara de la Professora Adoración Mozas, i d'AECCOOP i l'Escola d'Estudis Cooperatius, dirigides també encertadament per la Professora Paloma Bel i el Professor Gustavo Lejarriaga, han sigut determinants perquè això haja anat canviant.

Com el progrés de les dues revistes acadèmiques impulsades per aquestes institucions i dedicades a l'economia social i el cooperativisme. Em referisc a la revista d'Economia de CIRIEC-Espanya, en la qual actua com a editor Rafael Chaves, i a REVESCO, dirigida per la professora Josefina Fernández, ambdues ja indexades en les més importants bases de dades de revistes científiques del món, com SCOPUS, on se situen en els primers quartils per nombre de citacions. Per descomptat, no vull deixar d'agrar a tots ells el seu treball i mostrar el meu reconeixement per l'excel·lent labor que han vingut desenvolupat. Sense la seua contribució hui l'economia social no hauria aconseguit en l'acadèmia el reconeixement que té, mereix i esperem acresca.

Dit això, d'igual forma crec també que afortunadament l'Economia Social a Espanya gaudeix d'un gran reconeixement institucional. Vaig tindre ocasió de comprovar-ho en l'última Assemblea de CEPES, on vaig escoltar amb atenció dues bones intervencions, tant de la Ministra de Treball i Economia Soci-

al i Vicepresidenta del Govern, Yolanda Díaz, com la del President de CEPES, Juan Antonio Pedreño, que testimonien el grau de compromís i reconeixement entorn de l'Economia Social i el seu paper clau en la recuperació i transformació de la nostra economia, en la sostenibilitat, i en l'ordre social, econòmic i mediambiental.

No podem oblidar que l'Economia Social, com bé ens van recordar tots dos en els seus discursos, posa en el centre a les persones, i per això contribueix com cap altra a la desaparició de bretxes socials, territorials i de gènere.

I permetam recordar l'excel·lent informe de Dave Grace Associates per al Secretariat de Nacions Unides, on s'observa que aquells països amb major grau de presència del cooperativisme en la seua economia i societat es troben entre els que presenten millors indicadors de progrés social, alguna cosa que sempre els faig veure en les meues classes als estudiants en la universitat quan els parle de l'Economia Social.

-I per tant, en quina mesura haurien de participar el cooperativisme i l'economia social en els Fons de Recuperació de la UE post COVID, en particular, en el Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència de l'Economia Espanyola?

-En el webinar que organitzarem fa uns mesos des de la Xarxa ENUIES i l'AECA, i que com he dit comptem amb la col·laboració de CEPES i del Ministeri, va quedar clar que l'Economia Social ha de tindre una participació molt destacada, alguna cosa que es desprén immediatament de la lectura del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència, on veiem els reptes i les polítiques que es proposen per a abordar-los, igual que en el document que porta per títol 'Espanya Nació Emprenedora', on l'emprenedoria social és ben visible.

Si el que volem és una recuperació i transformació amb resiliència, una economia sense que ningú quede arrere, com deia recentment el Comissari Europeu d'Ocupació i Drets Socials Nicolas Schmit en el nou butlletí 'Social Economy News', l'Economia Social ha de tindre un rol essencial per a una recuperació justa i sostenible, i d'ací la necessitat d'impulsar un Pla d'Acció per a l'Economia Social, que òbviament hauria de tindre el seu desenvolupament en tots els Estats membres de la UE, i per descomptat a Espanya, on comptem amb un sector d'Economia Social, com recordava el president de CEPES, fortament compromés socialment.

L'ECONOMIA SOCIAL EN ACCIÓ · LES NOSTRES FEDERACIONS

FEDERACIÓ VALENCIANA D'EMPRESAS COOPERATIVES DE TREBALL ASSOCIAT (FEVECTA)

- C/Arzobispo Mayoral, 11-bajo, 46002-València
- Tel: 96 352 13 86

- Any de constitució: 1988
- E-mail: fevecta@fevecta.coop
- Web: www.fevecta.coop
- Blog: <https://blog.fevecta.coop>
- Facebook: <https://www.facebook.com/FEVECTA>
- Twitter: <https://twitter.com/FEVECTA>
- LinkedIn: <https://www.linkedin.com/fevecta>

FEVECTA és l'organització representativa del cooperativisme de treball associat en la Comunitat Valenciana. És una organització empresarial independent i plural, amb més de 30 anys de trajectòria, que aglutina en l'actualitat a 623 cooperatives de treball associat de tots els sectors d'activitat.

La Missió de FEVECTA és la representació i defensa de les cooperatives de treball en la Comunitat Valenciana; la promoció i foment del cooperativisme i la prestació de serveis a les cooperatives associades i altres institucions.

L'objectiu és donar a conèixer la fórmula empresarial cooperativa com a alternativa d'autoocupació, difondre els seus avantatges com a fórmula d'emprenedoria col·lectiva i posar en valor que es tracta d'una forma d'empresa amb valors arrelada al territori i al servei de les persones, dels seus interessos i necessitats.

La seua funció també és acompanyar a les cooperatives federades en la seua creació, creixement i consolidació, amb tot el que això comporta quant a prestació de serveis d'assessorament, oferta de formació a la mesura, representació i defensa dels seus legítims interessos, en definitiva d'estar quan ho necessiten.

Un poc d'història

La promulgació de la primera Llei Valenciana de Cooperatives, en 1985, va suposar un clar revulsiu per a impulsar l'agrupació del sector cooperatiu de treball, fins a aqueix moment carent d'una representació uni-

tària i cohesionada a la regió. La intervenció de persones lligades a entitats com Grupocoop i el Centre d'Educació Cooperatiu va ser el germen del que més tard esdevindria en la creació d'una entitat de representació i defensa de tot el sector cooperatiu de treball de la Comunitat Valenciana.

Al març de 1987 es constitueix la Unió d'Empreses Cooperatives de Treball Associat (UECTA) i al gener de 1988 la UTECO de cooperatives industrials se suma a la nova entitat mitjançant la qual es coneix com a Declaració de Xàtiva.

Com a conclusió d'aquest procés, la Unió d'Empreses Cooperatives de Treball Associat (UECTA) i la Unió Territorial de Cooperatives de Treball Associat de València (UTCTAV) es fusionen en una sola entitat, donant com a resultat el naixement de la Federació Valenciana d'Empreses Cooperatives de Treball Associat (FEVECTA), durant l'Assemblea Constituent celebrada el 27 de febrer de 1988.

FEVECTA hui

En l'actualitat, FEVECTA assumeix la Vicepresidència de la Confederació de Cooperatives de la Comunitat Valenciana (CONCOVAL), a més de participar en altres

La Missió de FEVECTA és la representació i defensa de les cooperatives de treball en la Comunitat Valenciana; la promoció i foment del cooperativisme i la prestació de serveis a les cooperatives associades i altres institucions.

instàncies representatives del sector, com el Consell Valencià de Cooperativisme (CVC), i representar al cooperativisme en el Consell Valencià de l'Emprenedor.

En l'àmbit estatal, FEVECTA és membre de la Confederació Espanyola de Cooperatives de Treball Associat (COCETA), de la qual ostenta la vicepresidència 2a, integrada al mateix temps en la Confederació Empresarial Espanyola de l'Economia Social (CEPES).

En el marc d'aquestes responsabilitats, la federació participa en multitud de trobades, reunions, projectes i iniciatives de divers calat i àmbit d'actuació. A tall d'exemple destaca la participació de FEVECTA en la reunió de CONCOVAL amb el president de la Generalitat, Ximo Puig, per a abordar la participació del cooperativisme en els plans de reconstrucció; o la participació també en el Pla Fent Cooperatives.

Estructura organitzativa

FEVECTA compta amb una doble estructura: un equip tècnic que s'ocupa de la vida diària de l'organització, i els òrgans de representació política i decisió, formats per l'Assemblea General, el Consell Rector i la Comissió Executiva i integrats per les pròpies cooperatives associades a la Federació. El Consell Rector està integrat per 11 cooperatives federades.

El cooperativisme de treball en xifres

“Per descomptat, aquest últim any i mig de pandèmia serà difícil d'oblidar”, com reconeix el president de FEVECTA, Emilio Sampedro. No obstant això, malgrat les dificultats econòmiques derivades del context d'incertesa provocat pel Covid-19, el sector cooperatiu de la Comunitat està aguantant l'embat de la pandèmia.

En 2020 es van crear 152 noves cooperatives de treball en la Comunitat Valenciana (70 a València, 64 a Alacant i 18 a Castelló), quasi les mateixes que abans de la pandèmia. En nombre d'ocupacions, la creació d'aquestes cooperatives es va traduir en 358 llocs de treball indefinits (59% homes i 41% dones). Per a Emilio Sampedro, “tenint en compte que la reducció en la creació general d'empreses a la Comunitat Valenciana ha sigut del 13% valorem que el sector cooperatiu ha aguantat millor l'embat de la pandèmia”.

“Seguint la tendència del que està ocorrent en la resta de l'Estat, podem dir que les cooperatives estan resistint també aquesta crisi. La qual cosa no vol dir que el sector no l'estiga passant malament, perquè la situació no és bona, en general, per a cap empresa. El que sí que és cert és que la flexibilitat i capacitat d'autoregulació del model cooperatiu eleva la capacitat d'aguant de les nostres empreses. La pandèmia ens ha posat a prova i el que ha fet el sector cooperatiu ha

Composició actual del Consell Rector de FEVECTA

Presidència:	SAMPEDRO Y TORRES Coop. V., D. Emilio Sampedro Baixauli
Vicepresidència 1ª:	CAIXA POPULAR Coop. V., D. Francisco Alós Alabajos
Vicepresidència 2ª:	FLORIDA CENTRE DE FORMACIÓ Coop. V., D. José Manuel Campo Ruíz
Secretaria:	MARTÍ SOROLLA Coop. V., D. Ramón Rodríguez Magán
Vocalies	GRUPO PROFESIONAL LEX Coop. V., Dña. Sonia Sánchez Hernández
	JUAN COMENIUS Coop. V., Dña. Paula Benlliure
	MAKINACCION Coop. V., Dña. Verónica Ascensión Cerdán Molina
	TRANSPORTES LA VALL Coop. V., D. Rafael Iborra Alonso
	POVINET Coop. V., Dña. Rebeca Requena Casado
	SOLUCIONS GRÀFIQUES Coop. V., D. Ramón Fort Díaz
	CENTECO Coop. V., D. Wifredo Valls Barberá

Emilio Sampedro: “La pandèmia ha sigut per a FEVECTA un nou repte, perquè ja havíem passat altres crisis, però la provocada pel Covid-19 ens ha exigut estar més presents que mai al costat de les nostres cooperatives federades en tot el que han necessitat: assessorament, informació puntual de tot el que anava ocorrent, acompanyament en la tramitació de les ajudes, defensa d'interessos de les cooperatives...”

sigut resistir de moltes maneres: adaptant-se, diversificant la seua activitat, creant noves línies de negoci... i sempre mantenint al màxim l'ocupació perquè aqueix és el principal tret que ens diferencia. Les persones són el primer en les nostres empreses”, explica el president de FEVECTA.

Amb 2.180 cooperatives (última dada publicada pel Ministeri de Treball i Economia Social a 30/06/2020), la valenciana continua sent la tercera comunitat autònoma en nombre de cooperatives i ocupacions. El sector cooperatiu de treball representa el 89% del total del sector cooperatiu de la Comunitat.

Per **sectors d'activitat**, el major nombre de cooperatives de treball associat existent a la Comunitat Valenciana es concentra en el sector serveis, amb un 57,8%, on en els últims anys s'ha accentuat la creació de cooperatives de treball associat, sobretot en àrees qualificades com a nous jaciments d'ocupació (cultura, oci, medi ambient, educació, cuidat a les persones, etc.). Li segueixen els xicotets comerços, amb el 12,7%; les cooperatives del sector industrial, amb el 11,8%; les del sector de la construcció, que se situen en el 9,8%; el transport, amb el 5,1% i, finalment les dedicades al sector primari, que representen el 2,8%.

Projectes en desenvolupament

Al costat de la seua labor de representació i assessorament, en l'actualitat FEVECTA duu a terme diversos projectes amb l'objectiu de promoure i fomentar el cooperativisme en la Comunitat Valenciana. Aquests són:

LLAMP, serveis d'assessorament i mentoria avançada per a estimular l'emprenedoria de triple impacte: social, mediambiental i innovador

La Conselleria d'Economia Sostenible, a través de la Direcció General d'Emprenedoria i Cooperativisme, ha posat en marxa en 2021 una iniciativa, anomenada Llamp, dirigida a impulsar l'emprenedoria valenciana de triple impacte, basat en la innovació social, tecnològica i en els Objectius de Desenvolupament Sostenible. Es tracta d'estimular i acompanyar projectes que apuntalen les bases d'un nou model productiu més innovador i sostenible a través de serveis d'acompanyament i mentoria avançada. FEVECTA és l'entitat de l'ecosistema emprenedor valencià triada per a oferir aquests serveis a l'emprenedoria col·lectiva valenciana en forma de cooperativa.

Web: <https://www.fevecta.coop/llamp/>

A la foto de l'esquerra, Teresa García, directora general d'Emprenedoria i Cooperativisme; Emilio Sampedro, president de FEVECTA, i Paloma Tarazona, directora de FEVECTA, en una reunió en 2019; a la dreta, Emilio Sampedro, en l'assemblea de FEVECTA de 2020.

'SALVA LA TEUA EMPRESA' iniciativa per a la transformació d'empreses capitalistes en crisi o sense relleu en cooperativa de treball

Amb el lema "Salva la teua empresa, crea Cooperativa de Treball i no et pares", FEVECTA va llançar en 2020 una campanya per a fomentar les transformacions empresarials d'empreses mercantils en crisi o sense relleu generacional en cooperatives de treball per part dels seus treballadors. L'objectiu, evitar el major nombre possible de tancaments empresarials a conseqüència de la pandèmia del Covid-19.

"Les empreses s'estan enfrontant a un context de gran incertesa. Quan acaben els ERTO i la resta de les ajudes públiques, no sabem quantes d'elles plantejaran el tancament. Allí on siga viable, volem treballar perquè, els treballadors puguin continuar amb l'activitat transformant-se en cooperativa de treball", explica el president de FEVECTA, Emilio Sampedro.

La campanya "Salva la teua empresa" pretén deixar constància que moltes persones, amb el seu esforç i treball personal, han aconseguit reconduir situacions empresarials adverses mitjançant la reconversió en cooperativa; de manera que allí on hi havia precarietat, crisi i aparença de desocupació, finalment s'han aconseguit crear empreses sanejades que, a poc a poc han trobat el seu lloc en el mercat i han sobreviscut a un tancament que semblava irremeiable.

Aquesta campanya, que té continuïtat en 2021, és finançada per la Conselleria d'Economia Sostenible, el Ministeri de Treball i Economia Social i el FSE.

<http://www.fevecta.coop/salvatuempresa/>

MigraCOOP: un projecte obert per a 'desescalar' la València buidada

Projecte promogut per la Fundació per a la Cooperació i el Foment del Cooperativisme (FCFC) i FEVECTA,

l'objectiu del qual és la dinamització de territoris rurals i de l'interior de la Comunitat, atraient a població migrant i promovent en el seu entorn projectes cooperatius.

Per a això busca generar un espai per a experimentar i co-crear pràctiques de gestió col·laborativa, treballant sobre un repte, en aquest cas la migració i la revitalització del medi rural a l'Espanya buidada.

<https://www.migracoop.org/>

PIONERA, la nova manera d'emprendre en municipis de l'interior de la Comunitat

Partint de l'experiència i el rodatge de Betacoop, la primera cooperativa d'iniciatives empenedores posada en marxa en 2017 a la ciutat de Castelló i promoguda per FEVECTA en col·laboració amb l'Ajuntament de Castelló, ara s'està treballant en impulsar 'Pionera', una nova manera d'emprendre en poblacions d'interior, que se suma així a l'impuls del projecte migraCOOP.

L'objectiu és portar aquests espais d'empenedoria a poblacions valencianes d'entorns rurals i de l'interior. Per a aquests municipis, en la seua majoria de petit o mitjana grandària que han anat perdent població a causa de l'emigració a zones urbanes, aquesta iniciativa pot convertir-se en una via per a atraure població nova que ajude a revitalitzar la vida dels seus municipis.

<https://www.beta.coop/>

Tota aquesta activitat fa de FEVECTA una entitat representativa extraordinàriament activa, l'activitat de la qual està tenint com a resultat el creixement del cooperativisme de treball valencià, i el seu major reconeixement i representativitat.

→ **TENS UNA BONA IDEA?**

ESTÀS PENSANT EN ★ ★

CREAR UNA EMPRESA?

#CLARILLAMP

#CLARILLAMP

◆ ◆

CREAR UNA EMPRESA?

#CLARILLAMP

Amb Llamp, l'acceleradora pública de la Generalitat Valenciana, t'ajudem en l'aventura d'iniciar un nou negoci. Ajudes, Assessorament i Acceleració!

GENERALITAT
VALENCIANA

LLAMP

FEVECTA

L'ECONOMIA SOCIAL EN ACCIÓ · LES NOSTRES ENTITATS

FUNDACIÓ VICENTE FERRER, MÉS DE 50 ANYS TREBALLANT PEL DESENVOLUPAMENT COMPLET DE LES PERSONES A L'ÍNDIA MÉS DESFAVORIDA

- Tel: 900 111 300
- E-mail: info@fundacionvicenteferrer.org

VicenteFerrer

- Any de constitució: 1969
- Web: <https://fundacionvicenteferrer.org/es/>
- Facebook: <https://www.facebook.com/fundacionvicenteferrer>
- Twitter: <https://twitter.com/FVICENTEFERRER>
- LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/fundacionvicenteferrer>
- Youtube: <https://www.youtube.com/user/fundvicenteferrer>

Posar fi a la pobresa, protegir el planeta i promoure la pau i prosperitat per a totes les persones són els principals objectius de l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible (ODS), aprovada per Nacions Unides. I l'economia social és un actor central en la consecució d'aquests objectius, d'igual forma que ha sigut i és eix fonamental del model de desenvolupament que ve aplicant la Fundació Vicente Ferrer en la seua zona d'actuació a l'Índia, en un context a més agreujat per la pandèmia de la Covid-19.

En 1969 Vicente i Anna Ferrer van arribar a Anantapur, una terra condemnada a l'oblit, amb la finalitat de treballar al costat de les comunitats més desfavorides per al seu desenvolupament complet, en totes les facetes de l'ésser humà. Aquesta regió es caracteritza per un clima extrem, en la qual a penes plou. Una dada dramàtica si tenim en compte que prop de 3.200.000 persones, dels seus quatre milions d'habitants, depenien d'una agricultura que a penes es podia desenvolupar. El resultat de la combinació d'aquests dos factors és fàcil d'intuir.

Al mateix temps, aquesta escassetat de pluges obligava les persones amb menys recursos a desplaçar-se contínuament per a treballar com a jornalers en els pocs camps que els propietaris decidien cultivar, i aquesta migració constant els impedia el seu arrelament, la presa de consciència de pertànyer a un lloc on tirar arrels i compartir el present, per molt difícil que aquest fora, en comunitat. Aquesta falta d'identitat dificultava encara més les seues opcions de futur.

Amb la posada en marxa en 1969 de RDT (Rural Development Trust, la Fundació Vicente Ferrer a l'Índia), Vicente i Anna van fer els primers passos per a posar en marxa un pla de treball a llarg termini, tant com fora necessari, amb la finalitat d'impulsar el desenvolupament integral i sostenible de la societat de Anantapur, però posant els seus principals esforços al servei de les comunitats més desfavorides. Per a complir correctament els seus fins, Rural Development Trust deuria estar formada íntegrament per persones de la pròpia regió de Anantapur o del país, i l'organització motivaria al canvi mostrant el positiu que seria canviar, en comptes de posar el focus en els aspectes negatius de la realitat que vivien. Donat el context social de llavors, van pensar que seria més efectiu, per exemple, mostrar el positiu d'escolaritzar a les xiquetes en comptes de reclamar mitjançant la denúncia el seu accés a les escoles, o que en comptes d'assenyalar les dificultats de les persones sense treball seria millor mostrar com la cessió de xicotetes parcel·les de terra per al cultiu a les persones sense recursos redundaria en el benefici general gràcies a una millor i major disponibilitat d'aliments en la zona.

En definitiva, Vicente i Anna Ferrer van pensar que els millors canvis, els més duraders i sòlids, serien els impulsats per la pròpia societat, enfront dels forçats o exigits només d'una banda d'ella, que normalment solen acabar en conflicte i ruptura social. Es tractava, doncs, de mostrar una alternativa, i que fora la pròpia societat local la que triara de quina forma volia viure.

Per a aconseguir-ho, la Fundació Vicente Ferrer en Anantapur, formada per persones de la zona, va apostar, i aposta, per dos eixos transformadors. El primer, el de la dona. Vicente i Anna Ferrer van saber veure en aquest col·lectiu, el més desfavorit, al col·lectiu que inspiraria a tota la comunitat. El raonament que els va portar a aquest convenciment va ser tan senzill com sòlid: la societat global només sobreviurà si la societat global evoluciona. I aqueixa evolució només pot vindre de la mà de valors com la justícia social, la igualtat i la solidaritat. Si aquests valors són percebuts com a positius per la comunitat es transmetran amb força de generació en generació. I si la principal transmissora d'aqueixos valors, donada l'estructura social i familiar en la zona, és la dona, aqueixa evolució social només podrà donar-se si la dona reclama per a si mateixa el paper protagonista que li correspon. Hui, 52 anys després, la dona de Anantapur ha tornat a escoltar el so de la seua veu, una veu que ara reclama de manera pacífica, segura de si mateixa, una vida justa i en igualtat. I ho fa amb la convicció de qui sap que el que reclama per a si és bo per a totes i tots.

Si aquest primer eix posa el focus en la transformació dels valors que inspiren a la societat en general, el segon eix centra la seua atenció a proposar un tipus d'economia concorde a aqueixos valors, i aquest eix és el de **l'economia social**, un model econòmic que contempla a l'economia no com una fi, sinó com un mitjà posat al servei del bé comú.

Atés que l'economia local depenia d'una agricultura que a penes es podia desenvolupar per l'escassetat de pluges, els primers projectes es van centrar precisament a trobar el bé més preuat en Anantapur: l'aigua. Així, en els primers sis anys de treball la població local va construir 10.000 pous. I amb l'aigua d'aquests pous van començar a cultivar-se terres abans ermes, i amb això es va començar a generar el treball suficient perquè els habitants d'un grapat de llogarets no hagueren d'emigrar a la recerca de treball. I així va ser com va començar tot.

Hui, més de 3.000 estructures hídriques, 652 embassaments inclosos, reguen de vida més de 45.000 hectàrees de terra guanyada al desert, recuperant la sobirania alimentària i proveint els mercats locals de productes de proximitat que consumeix tota la població. El treball que aquests camps generen ha ajudat a l'estabilització de la població en més de 3.600 poblets, on les seues gents han tirat arrels i es reconeixen unes a altres com una comunitat que comparteix les dificultats diàries, però sobretot reptes, esforços, somnis i esperança. I gràcies a aquesta estabilització s'han construït prop de 80.000 habitatges, que han facilitat l'accés a un habitatge digne a més de 380.000 persones, i més de 1.400 escoles, que han obert el futur a més de 150.000 xiquets i xiquetes.

Tots els recursos materials, tècnics i humans invertits en l'impuls d'aquesta revolució silenciosa han sigut locals, desenvolupant l'economia de la zona, creant nous oficis, nous comerços i futurs, de manera que ha sigut el propi camí cap al desenvolupament social el que ha impulsat l'economia, una economia única, eficaç i eficient, perfectament dirigida a procurar benestar abans que riquesa. Una economia, en definitiva, social.

En aquest context, **l'associacionisme** s'ha revelat com una de les millors eines per a fer front als reptes socials i econòmics als quals s'enfronten les comunitats més desfavorides. Alguns exemples: prop de 100.000 dones han unit la seua força en 7.269 associacions, on posen en comú les seues problemes individuals, familiars, socials i econòmics per a fer-los front de manera conjunta, igual que les més de 33.000 persones amb capacitats diferents que han optat per associar-se amb els mateixos fins. En els més de 3.600 llogarets en les quals treballa la Fundació Vicente Ferrer, els veïns i veïnes trien d'entre els membres de la seua comunitat als integrants del Comité de Desenvolupament Comunitari (CDC), un òrgan paritari que exerceix de portaveu del llogaret i els representa enfront de tercers. Per a la gestió de

l'aigua procedent de les estructures hídriques, els veïns i veïnes dels llogarets, amb independència del seu estatus social, s'organitzen al voltant del Comité de Desenvolupament de l'Aigua, el qual fixa el calendari i horari de reg, acorda el seu propi sistema tarifari, contracta al personal tècnic necessari per al manteniment de les estructures i instal·lacions, i gestionen les aportacions de les persones associades per a fer front als pagaments i generar estalvis de cara a contingències futures.

Aquests són alguns dels fruits de l'esforç d'una societat local, que ha volgut viure fidel a la seua identitat, a la seua tradició i a la seua cultura, però d'una manera diferent, diluint la discriminació i la desigualtat en la cerca del bé comú.

La resposta enfront de la pandèmia

Però sens dubte ha sigut precisament en els moments més difícils quan s'ha revelat la dimensió completa del programa de desenvolupament integral que la població local està realitzant al costat de la Fundació Vicente Ferrer.

El mes d'abril d'enguany, l'Índia es va convertir en l'epicentre global de la pandèmia pel COVID-19, aconseguint pics de més de 400.000 contagis diaris i el major número en el món de defuncions comptabilitzades en un sol dia: 6.200 persones.

La zona d'actuació de la Fundació Vicente Ferrer també està sent colpejada amb una força extraordinària per la pandèmia, fent del districte de Anantapur la zona amb major incidència dins de l'estat al qual pertany, Andhra Pradesh.

I quin impacte han tingut aquests 52 anys de treball a l'hora de fer front a aquesta emergència? Durant el confinament declarat en la primera ona, els embassaments abans esmentats van adquirir una importància no prevista, ja que van proveir d'aigua per al consum humà a totes les famílies, amb independència de la classe social, durant el temps que no es va poder eixir dels poblets, evitant d'aquesta manera un drama major, no sols per a les comunitats més humils, sinó per a tots i totes.

Per part seua, els habitatges construïts van permetre a més de 380.000 persones un confinament en millors condicions que el que van haver de patir aquells per als quals una llar digna continua sent un somni.

L'hospital de la Fundació en Bathalapalli va ser declarat pel govern centre de referència COVID-19, i davant l'allau de casos, va augmentar el personal sanitari i nombre de llits fins a 307, de les quals 270 estan dotades per al subministrament d'oxigen. Hui dia, aquest hospital ha atés a més de 12.000 pacients

per COVID-19. Mentrestant, els parts s'han derivat a un altre dels tres hospitals de la FVF, l'hospital de Kalyandurg, que ha duplicat la seua activitat atenent 900 parts mensuals, ja que pràcticament totes les clíniques de l'entorn estaven tancades.

Altres edificis, com a escoles o oficines tancades a causa de la pandèmia, han sigut posades a la disposició de les autoritats locals, amb les quals treballa la FVF, braç a braç, perquè servisquen com a centres de quarantena.

El comportament de les comunitats

Aquests són alguns exemples que il·lustren com el treball de tants anys en el desenvolupament d'infraestructures pensades per a l'enfortiment de les comunitats més desfavorides ha reduït de manera dràstica l'impacte d'aquesta emergència, beneficiant així a tota la societat.

Però el més destacat ha sigut el comportament de les comunitats. Comentàvem al principi d'aquest article com un dels objectius principals de la Fundació és proposar a les persones una manera diferent de percebre's, tant a si mateixes com als altres. Una nova mirada inspirada en valors com la solidaritat, la igualtat i la justícia social. Aquests 52 anys de treball han suposat algun avanç en aquest sentit? Quin ha sigut la resposta, per exemple, dels xicotets agricultors davant aquesta pandèmia? Molts d'ells i d'elles, que després de molt d'esforç havien pogut desenvolupar una agricultura de subsistència en extensions de terreny no superiors a una hectàrea, van decidir donar part de les seues molt escasses collites a la Fundació Vicente Ferrer. I gràcies a ells i a elles es van poder entregar més de 400.000 racions de menjar entre la població més vulnerable, posant-se així de relleu la solidaritat de qui té molt poc en favor de qui no té res.

Un altre exemple: durant els primers dies de la pandèmia no hi havia pràcticament màscares per a entregar a la població de Anantapur. Doncs bé, en 200 llogarets més de 2.000 dones, a les quals la FVF va entregar màquines de cosir i matèria primera, van treballar dia i nit, sense descans, per a fabricar en les primeres setmanes més de cinc milions i mig de màscares amb la finalitat de distribuir-les de manera gratuïta entre tota la població.

Un altre exemple: Somashekar és fill de jornalers sense terres i el seté germà d'una família de nou. Va ser apadrinat per la Fundació Vicente Ferrer quan tenia set anys, i amb el seu suport, hui està a punt d'acabar els seus estudis de Belles arts. Quan es va decretar el tancament dels centres educatius, Somashekar va decidir tornar al seu poble, i en 16 dies va pintar 250

murals en els pobles de la zona amb la finalitat que la població, especialment la que no sap llegir, sabera quines són les principals mesures preventives per a frenar la propagació del virus.

Per a acabar, l'exemple de Bharathi, que va ser apadrinada de xicoteta i va estudiar a l'Escola d'Infermeria de la Fundació Vicente Ferrer. En aquesta escola s'han format 760 infermeres, la majoria d'elles pertanyents a famílies sense recursos, de les quals 150 formen part de la xarxa sanitària de la FVF i la resta treballa en altres hospitals del país. Abans de la pandèmia treballava en l'UCI de l'Hospital de Bathalapalli. Des d'abril s'encarrega dels casos semicrítics de COVID-19 d'aquest hospital i la seua labor és hui més essencial que mai. Malgrat les interminables jornades, el més complicat per a Bharathi és estar lluny de la seua família, per a dedicar-se exclusivament a ajudar a la seua comunitat combatent la pandèmia.

La força dels valors

Per tant, l'esforç i la dedicació d'aquests anys han servit, i de molt. Hui, valors com la solidaritat i la igualtat inspiren a les persones més humils de Anantapur, que senten que són persones valuoses i reclamen el seu paper en la societat, però ho fan compartint el poc que tenen, posant al servei dels altres el que han après i entregant-se més enllà del deure. Tot això en benefici del bé comú.

En paraules de **Sergio Moratón**, delegat a la Comunitat Valenciana i la Regió de Múrcia de la Fundació Vicente Ferrer, "aquesta és la gran lliçó que aquesta pandèmia insisteix a ensenyar-nos tots els dies: el benestar individual ja depén del benestar global. El sistema operatiu de la nostra societat global s'ha demostrat obsolet i no hi ha pegat ni actualització que corregisca les seues principals fallades, perquè aquestes fallades venen produïdes per la pròpia naturalesa del sistema. Necessitem, doncs, un nou sistema operatiu, que incorpore tant el que funcionava

de l'anterior com allò que permeta donar resposta a les noves necessitats que hui té l'ésser humà, el planeta i tot allò que ho habita. I l'economia social i el cooperativisme sens dubte formaran part d'aqueixa evolució a la qual estem cridats com a societat, tant per ser un dels elements positius que contenia el sistema anterior com per la seua capacitat de donar resposta a les noves necessitats. I mentre aqueix nou sistema arriba, la Fundació Vicente Ferrer continuarà treballant com ho ha fet fins ara, guanyant terreny dia a dia a la pobresa, a la desigualtat i a la falta d'oportunitats".

Moratón llança un profund agraïment als milers de persones i empreses, i als centenars d'institucions públiques d'Espanya, que volen somiar el somni impossible de Vicente i Anna Ferrer perquè aquest arribe cada dia a més persones. Un agraïment que és especialment sentit cap a les **cooperatives valencianes**, que van decidir ja fa uns anys unir les seues forces a les de la FVF, i a les de les gents de Anantapur per a fer d'aquest un món millor. Gràcies al seu suport s'han construït 21 habitatges que han permés que 101 persones, entre elles 34 xiquets i xiquetes, accediren a una llar digna, (uns habitatges que han resultat clau durant aquesta pandèmia), i una escola de secundària, gràcies a la qual en els pròxims 10 anys prop de 1.000 joves optaran a un futur amb el qual ni tan sols els seus pares i mares haguera somiat. Aquest suport del cooperativisme valencià, que també ha continuat durant la pandèmia, ha permés la signatura d'un conveni de col·laboració amb CEPES, gràcies al qual aquesta aliança ja s'ha estés a les cooperatives de les Illes Balears i de la Regió de Múrcia.

Tal com diu Sergio Moratón, citant al mateix Vicente Ferrer: "El nostre treball no ha fet més que començar". I conclou: "No tenim dubte que en el futur moltes de les millors pàgines d'aquesta història que van començar a escriure Vicente i Anna Ferrer fa 52 anys s'escriuran al costat de l'economia social espanyola, amb la qual comparteixen la seua raó de ser: el servei al bé comú".

La acción transforma el mundo

Creemos en las personas y en el poder de la acción. Trabajamos de manera directa con las comunidades en los ámbitos que garantizan una vida digna y oportunidades de futuro.

VicenteFerrer

Transforma la sociedad en humanidad

Actúa ahora

www.fundacionvicenteferrer.org

900 111 300

